

У ДУХУ РОМАНА “КАД СУ ЦВЕТАЛЕ ТИКВЕ”

39. МАТИЋЕВИ ДАНИ

**ИВАН МИЛОСАВЉЕВИЋ ДОБИТНИК НАГРАДЕ
“МАТИЋУ У ЧАСТ” ЗА ДЕЛО “АУТОПОРТРЕТ”.**

**“МАТИЋЕВ ШАЛ” ЛЕНИ ВОЛГИН ЗА ЗБИРКУ
“ЦВЕТ У ЈАМИ”**

Mi donosimo dobar glas u Vaš dom

Televizija

Pomoravlje

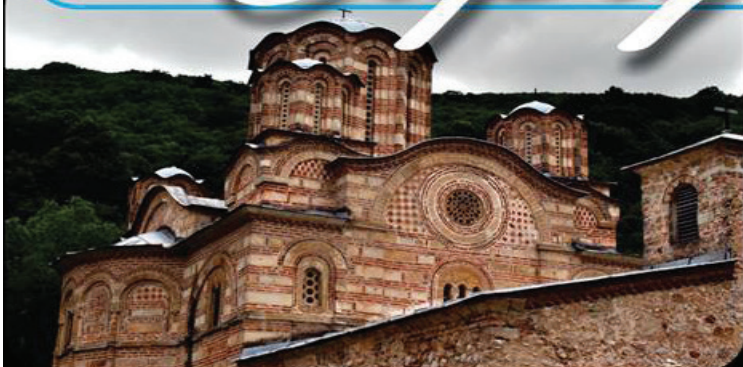

*supernova

ЂУПРИЈИ И ЂУПРИЧАНИМА СРЕЂАН ДАН
ОПШТИНЕ 13. ОКТОБАР

Српска Centar
Srbije

Манастир
Варница

Часопис за информисање ПОМОРАВСКИ ГЛАСНИК

Часопис за информисање Поморавски гласник
Излази једном месечно; Први број Мај 2017. године
Издавач: Поморавски гласник ДОО Ниш
Миодрага Новаковића бб ТЦ Сунце, Ђуприја
Телефон: +(381) 035 88 71 240
Email : urednik@rtp.rs

www.rtp.rs

Директор, главни и одговорни уредник: Зоран Арсић
Редакција "Поморавског гласника":
Владимир Милојевић, Јасмина Бранковић, Јелена
Митровић, Срђан Аћимовић, Вукашин Величковић;
Штампа: "РОТОПРИНТ-ПЛУС" С.З.Р. Дарко Пајкић ПР

СIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
659.3

ПОМОРАВСКИ гласник : часопис за информисање /
главни и одговорни уредник Зоран Арсић.

- Год. 3, бр. 1 (мај 2017) - - Ђуприја : Поморавски гласник ДОО Ниш, 2017-
(Ђуприја : Ротопринт-плус). - 29 стр
Месечно.

ISSN 2560-4791 = Поморавски гласник
COBISS.SR-ID 245099532

ОД МИНИСТАРСТВА ЗДРАВЉА СКЕНЕР ЗА ОПШТУ БОЛНИЦУ

Др Слободан Гајић: "Са два скенера и десет радиолога покрићемо цело Поморавље"

Министарство здравља издвојило је пет милиона евра за набавку укупно 11 скенера и опремање пет ангио сала за потребе неколико клиничких центара и општих болница. Међу здравственим установама које ће добити апарат за компјутеризовану томографију је и Општа болница Ћуприја - потврдио је за "Поморавски гласник" директор др Слободан Гајић.

"Сва ова опрема биће купљена након спровођења тендерске набавке, а ја се надам да ће се та процедура завршити до краја ове године. Свакако, у будућности ћемо са два скенера и десет радиолога који раде 24 сата дневно моћи да покријемо цело Поморавље. Ефикаснији рад практично значи да ће грађани брже и лакше доћи до здравствене услуге која је везана за ову савремену, софистицирану дијагностичку методу."

У нашој установи тренутно постоје два скенера, један који ради и други неисправан који смо набавили још 1996. године. Није мала ствар добити један тако скуп апарат, а надам се да ће ова вест обрадовати здравствене раднике у Општој болници као што је мене - поручио је др Гајић.

РПГ

СТИГЛЕ ВАКЦИНЕ ПРОТИВ СЕЗОНСКОГ ГРИПА

Завод за јавно здравље "Поморавље" у Ћуприји добио је 9 700 доза вакцине против сезонског грипа, за шест општина Поморавског округа. Стигло 2 500 вакцина више него прошле године. Ћупријски Дом здравља добио је 1 250 доза, Јагодина 3 500, Параћин 2 400, Свилајнац 1 400, Деспотовач 600 и Рековац 550 вакцина.

Епидемиолози Завода за јавно здравље подсећају да би вакцину требало да приме посебно особе старије од 65 година, хронични болесници, дијабетичари, особе које болују од кардиоваскуларних болести, али и запослени у јавним службама од виталног друштвеног значаја: просветни радници, полиција, особље у градском превозу, медицински радници и шалтерски службеници.

РПГ

На ВМШСС Ћуприја додељени индекси новој генерацији бруцоша УЛАЖИТЕ У ОНО ШТО ВАМ НИКО НЕ МОЖЕ УЗЕТИ – ЗНАЊЕ!

У амфитеатру Академије васпитачко-медицинских струковних студија-одсек Ћуприја свечано су додељени индекси студентима прве године основних струковних студија. Ове године на четири акредитована студијска програма укупно је уписано 176 студената. Од тога 70 студената биће финансирано из буџета, док ће њих 106 бити самофинансирајући.

Ова академска година другачија је од претходних. Због још увек неповољне епидемиолошке ситуације са коронавирусом начин рада је измењен, те ће ове године студенти наставу похађати по комбинованом систему - каже професор струковних студија др сци. мед. Биљана Илић, руководилац ћупријског одсека Академије васпитачко-медицинских струковних студија.

"Део теоријске наставе одвијаће се у школи, док ће део програма студенти пратити онлајн. Практична настава и обавезне вежбе које су се до сада одржавале у Општој болници у Ћуприји, биће одржаване у школи по мањим групама. Овакав модел наставе изискивао је да поред стандардног наставног кадра ангажујемо и одређен број професора са факултета и лекара из ћупријске Опште болнице, који ће наместо вежби у болници наставу одржавати у просторијама школе."

"Презадовољна сам интересовањем студената из свих крајева наше земље који су исказали жељу да своје школовање наставе на нашој Академији. Свака нова генерација доноси нову енергију, жељу за знањем и напредовањем, а на нама је да испоштујемо све планове и програме и након завршеног школовања у свет испратимо још једну генерацију академских грађана, који ће своје знање применити у здравственим установама у земљи и иностранству", додала је проф. др Биљана Илић.

РПГ

У част Душана Матића и надреализма

ОДРЖАНИ 39. МАТИЋЕВИ ДАНИ

“Матићев шал” додељен Лени Волгин, младој песникињи из Крушевца

“Матићев дани”, манифестација која слави име и дело једног од највећих српских књижевника, надреалисте, академика и дипломате Душана Матића, 39. по реду, одржана је у Ћуприји од 9. до 13. септембра. Манифестацију је у присуству бројних гостију и поштовалаца књижевног стваралаштва Душана Матића отворила Љиљана Ђорђевић, директорка библиотеке, која је у свом обраћању истакла да све док постоје генерације младих који ће са поштовањем неговати име и дело овог чувеног надреалисте, ова манифестација ће трајати.

“Посебно бих се осврнула на то да сваке године бележимо све већи број пристиглих збирки са којима се млади песници до 27 година надмећу за престижну награду “Матићев шал”. Награда се додељује за прву књигу песама објављену у периоду између две манифестације, а ако вам кажем да нам је овога пута послато 30 збирки то најбоље говори колико је била оштра конкуренција”, нагласила је.

Експерименти на папиру, колажи и преводи Луле Вучо, Шеве Ристић и Леле Матић посматран и из перспективе жене која гради свој женски идентитет у контексту београдске авангардне сцене, били су тема предавања „ Супруга, муза, уметница: жена у београдском надреализму“, које је одржала професор доктор Миланка Тодић, професор на Факултету примењених уметности у Београду.

“ Све три, поред тога што су биле супруге славних надреалиста Александра Вуча, Марка Ристића и Душана Матића, биле су и обожаване музе и модели на њиховим фотографијама и у стиховима, а истовремено и самосвесне креативне личности”, истакла је у свом предавању професор доктор Миланка Тодић.

Манифест надреализма потписало је укупно 13 наших песника, али сви они су имали лепше половине које су биле активни уметнички ствараоци. О њиховој уметности се до сада ретко говорило, а први пут је изложена 2002. године у Музеју примењене уметности - закључила је професорка Тодић.

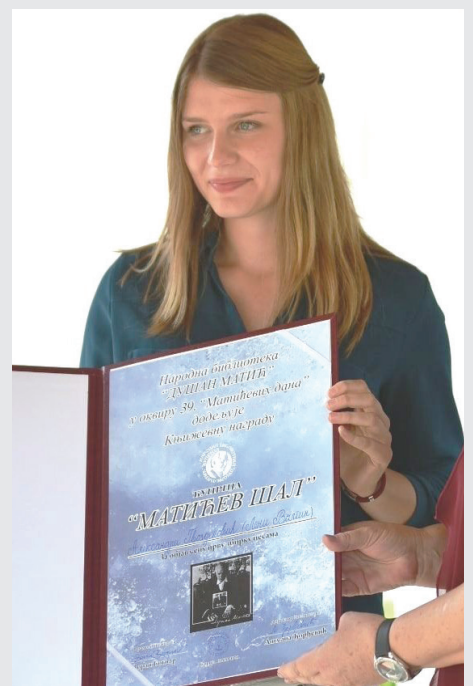
У пригодном уметничком програму учествовали су ученици ћупријске Гимназије, брачни пар Јелена и Предраг Качавенда, а посетиоци су могли да погледају изложбу библиотекачке грађе о надреализму у Србији.

“МАТИЋЕВ ШАЛ” ЛЕНИ ВОЛГИН ЗА ЗБИРКУ “ЦВЕТ У ЈАМИ”

Лена Волгин овогодишња је добитница књижевне награде “Матићев шал”, за своју прву збирку песама под називом “Цвет у јами”. Иза овог псеудонима крије се Александра Гвозденовић, апсолвент светске књижевности из Крушевца. Престижно признање Гвозденовићевој је додељено већином гласова трочланог жирија, а награду коју чине плетени шал, повећа и новчани износ у име добитнице примила је њена сестра Андријана.

Ове године у најужем избору за “Матићев шал” нашло се пет од укупно 30 збирки, колико их је пристигло на конкурс Народне библиотеке “Душан Матић”, а награда је додељена већином гласова трочланог жирија.

“Лена Волгин је једна од најзанимљивијих гласова савремене српске књижевности на почетку 20. века и са нестрпљењем очекујемо њену нову књигу прича”, каже Зоран Богнар, књижевник и председник жирија за доделу “Матићевог шала”.

ПРИЗНАЊЕ “МАТИЋУ У ЧАСТ” ПРВИ ПУТ ЗА ФОТОГРАФИЈУ

Иван Милосављевић, фотограф из Ђуприје, овогодишњи је добитник награде “Матићу у част” за дело “Аутопортрет”. Ово је први пут да награду на ликовном конкурс Музеја “Хореум Марги Равно” на тему надреализма добије аутор из Ђуприје, а уједно први пут да је то признање додељено за фотографију.

Ја тематски увек слично радим, а разлике се у мојим делима огледају у техници, инспирацији и мотивима. Фотографија је фокус мог израза, али будући да сам по струци дизајнер волим да кокетирам са више техника – изјавио је након примања награде Иван Милосављевић.

“Ово дело је специфично по томе што је у односу на друга више базирано на графички која је нетипична за класичну фотографију. Одлучио сам се за принт у огледалу, тако да свако од посетилаца у слици може да види свој одраз. Награда “Матићу у част” за мене има посебну тежину и обавезу да и наредне године одговорим изазову који тема надреализма, а пре свега стваралаштво Душана Матића са собом носи.”

Веома је важно да једна средина као што је Ђуприја негује и даје максималну подршку развоју културе и уметности. Чини ми се да Матић и даље није довољно присутан међу нама Ђупричанима, али сигуран сам да ћемо после 39 година свест о њему и култури подићи на један виши ниво – каже Владимир Васиљевић, заменик председника општине Ђуприја.

“Признање “Матићу у част” другу годину по реду има откупни карактер. Локална самоуправа обезбедила је откупну награду у износу од сто хиљада динара што ће

победнику бити довољна мотивација за даљи рад, а музеју омогућити формирање једне квалитетне збирке радова из области савремене ликовне уметности.”

Трочлани жири у саставу Радан Радојловић, Јагода Живадиновић и Бранислав Ђокић ове године имао је тежак задатак да изврши селекцију радова, али је одлука о победнику била једногласна – каже Новак Новаковић, директор Музеја “Хореум Марги-Равно”.

ПЕСНИЧКИ СУСРЕТИ “ТЕКУ РЕКЕ”

У оквиру 39. Матићевих дана у летњој читаоници Народне библиотеке “Душан Матић” одржани су традиционални песнички сусрети под називом “Теку реке”. “Омаж Матићу конципиран је тако да сваки од присутних песника прочита неку од песама из свог опуса и на тај начин представи своје стваралаштво. Књижевни клуб “Душан Матић” може да се похвали дугогодишњом сарадњом са градском библиотеком, а нарочито смо поносни што у оквиру ње ради песнички подмладак - каже Миле Лазаревић, председник Удружења књижевника за Поморавски округ и члан Књижевног клуба “Душан Матић”. Овогодишњи песнички сусрети започети су минутом ћутања за недавно преминулу председницу клуба, песникињу Милку Ижогин.

Од прошле године део програма Матићевих дана је и манифестација “Душан Матић школама у походе”. Жеља организатора била је да основцима на занимљив и приступачан начин приближи лик и дело великог књижевника. Победници у појединачној и екипној конкуренцији добили су вредне награде. Први пут уприличен је и перформанс “Ја, Душан Матић”, који је извео глумац Петар Митић. Саставни део манифестације по традицији био је округли сто на тему “Увек присутан Матић” на коме су о лику и делу Душана Матића говорили Зоран Богнар, песник, есејиста и уредник издавачке куће “Дерета”, Гојко Божовић песник и директор “Архипелага” и Немања Вељовић Суброса, књижевни критичар.

РПГ

ДАН ОПШТИНЕ ПАРАЋИН

Милићевић: “Исправићемо све грешке претходне власти и допринети развоју Параћина”

Свечаном седницом и доделом признања заслужним појединцима и колективима у области привреде, културе и спорта обележен је Дан општине Параћин. “Наш основни циљ је да Параћину вратимо место лидера и носиоца индустријског и трговачког развоја Поморавског округа. Квалитетним пројектима и стварањем повољног пословног амбијента омогућићемо долазак нових инвеститора, смањење незапослености као и реализацију пројеката од виталне важности за развој наше општине”, истакао је у свом обраћању Владимир Милићевић, председник општине Параћин.

“Одговорност за вођење општине преузели смо пре месец дана па је немогуће у овом моменту говорити о оствареним резултатима. У наредном периоду крећемо са реализацијом пројеката који су до сада били одлагани или привремено заустављени. То се пре свега односи на реконструкцију и изградњу новог дела параћинске болнице, обнову неколико основних школа, реконструкцију и доградњу Центра за социјални рад. И ова и наредна година биће веома тешке јер је велики део буџетских средстава утрошен на одређену инвестицију, тако да сада недостаје оквирно по 250 милиона динара колико је сваке године било опредељено за капиталне инвестиције. Тога сада нема. Уложићемо максималне напоре да доведемо што већи број инвеститора и обезбедимо средства из различитих фондова, како бисмо покренули привредни развој града”, нагласио је Милићевић

Златна плакета ове године додељена је предузећу “Јухор” из Параћина које ове године слави стогодишњицу постојања и рада, сребрна плакета припала је Друштву за неговање традиције “Петрус” из Забреге, а бронзана Кошаркашком клубу “Параћин”. У пригодном културно-уметничком програму наступили су наставници и ученици Школе за основно музичко образовање “Миленко Живковић” и КУД “Спасовдански вез” из Дреновца.

РПГ

Српска авијација извела бојево гађање на Пасуљанским ливадама

НАШИ МИГ-ОВИ ПОСЛЕ 20 ГОДИНА ИСПАЉУЈУ РАКЕТЕ ВАЗДУХ-ЗЕМЉА

Министар одбране Александар Вулин и начелник Генералштаба Војске Србије генерал Милан Мојсиловић обишли су припаднике Ратног ваздухопловства и противваздухопловне одбране, који су извели гађање у рејону Војног комплекса “Пасуљанске ливаде” у оквиру припрема за здружену тактичку вежбу са бојевим гађањем “Садејство 2020”.

Командант 204. ваздухопловне бригаде пуковник Бране Крњајић објашњава да је вежба на Пасуљанским ливадама обухватала бојева дејства авијације летелицама МиГ-29, Г-4 и Орао по циљевима на земљи.

“Авиони МиГ-29 дејствовали су ракетама С-8 први пут на овом полигону. Такође, авион Г-4 учествовао је са оспособљеним посадама у дејству ракетама С-5 по земаљским циљевима, а авион Орао дејствовао је са бомбама ФАБ 250 кг. Са овим гађањем практично смо потврдили да је авијација спремна за следећу фазу увежбавања.”

Министар Вулин овом приликом истакао је да су на Пасуљанским ливадама након више од 20 година домаћи МиГ-ови први пут испалили ракету ваздух-земља и да после више деценија војни пилоти имају прилику да реализују бојево гађање.

“Чitava једна генерација пилота никада није имала бојево гађање, а данас је то потпуно нормално. Данас то радимо редовно и обучавамо наше пилоте на начин на који то раде највеће и најсавременије војске на свету. Ми се припремамо за велику вежбу “Садејство 2020” која ће бити одржана на Пештеру, и ту ћемо показати све новине и представити једну нову Војску Србије која је у стању да испуни сваки задатак.”

ТЕКСТ И ФОТО: МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ

Контингент заштитних маски стигао у Ћуприју

ВРЕДНА ПОБРАТИМСКА ДОНАЦИЈА У ВРЕМЕ ПАНДЕМИЈЕ

Општини Ћуприја недавно је уручен вредан поклон. Из побратимског кинеског округа Шујанг на адресу локалне самоуправе стигао је пакет са 30 хиљада заштитних маски – донација која ће граду итекако добро доћи у време пандемије коронавируса.

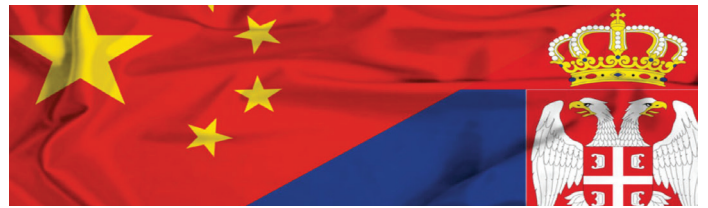
“То нам нарочито значи сада кад је кренула школска година. Одређени број маски дистрибуираћемо најпре основним и средњим школама, а затим и другим установама чији је оснивач Општина Ћуприја. Треба рећи да је донацију обезбедила влада округа Шујанг, што значи да се држимо заједно и у време пошаста која нас је задесила”, каже Јадранка Ђорђевић, помоћница председника општине.

Ћуприја и Шујанг имају веома добар пријатељски однос, који је успостављањем економске сарадње, односно постизањем договора о отварању фабрика само унапређен – истиче Јадранка Ђорђевић.

РПГ

“Једна од њих је већ постојећа фабрика “Еурофибер” која ће своје пословање проширити на производњу чарапа, а друга фабрика за прераду пластичног отпада која ће бити отворена у Индустијској зони “Добричево”. Већ је требало да у Ћуприју дођу технолози из Кине како би поставили нове производне линије, али је то одложено до даљег.”

Пандемија је успорила реализацију свих започетих пројеката, и то ниједној страни не иде на руку. Ипак, не преостаје нам ништа друго него да стрпљиво сачекамо нормализацију епидемиолошке ситуације како бисмо остварили зацртано – закључила је Јадранка Ђорђевић.

ПРЕВЕНТИВНИ КАРДИОЛОШКИ ПРЕГЛЕДИ У СЕЛИМА ДО КРАЈА ГОДИНЕ

Од краја јула до средине октобра у сеоским амбулантама у општини Ћуприја реализован је први циклус превентивних кардиолошких прегледа. У оквиру пројекта Дома здравља и локалне самоуправе, финансираног средствима Министарства здравља, становницима руралних подручја омогућено је да без заказивања и чекања редова провере здравље свог срца и кардиоваскуларног система.

Након завршетка првог започеће други циклус превентивних прегледа, који ће трајати до краја године – објашњава Јадранка Ђорђевић.

“Напоменула бих да грађани не морају да имају оверену здравствену књижицу да би искористили ово право. Наравно, уколико се при прегледу установе неке здравствене неправилности, пацијент ће бити упућен код изабраног лекара, како би му се заказао одговарајући специјалистички преглед у Општој болници.”

Важно је знати и то да, уколико пропусте термин у својој месној заједници, становници једног села могу отићи на преглед у било које друго село – истиче помоћница председника општине.

“Препоручила бих свим нашим грађанима који до сада нису проверавали своје кардиоваскуларно здравље редовним путем, да искористе прилику да се прегледају. То је добар начин да се потенцијално предупреду озбиљна обољења као што је срчани или мождани удар.”

АСФАЛТИРАН ПРОЛАЗ ОД КАРАЂОРЂЕВЕ ДО “МЕРКАТОРА”

У оквиру плана редовних активности на уређењу јавних површина у општини Ћуприја, на ред је дошло асфалтирање Улице Светозара Милетића. Асфалт који су становници пролаза иза бивше Робне куће “Меркатор” са нестрпљењем и дуго очекивали, изливен је на површини од око 1 100 квадратних метара.

Радови у Светозара Милетића требало је да буду завршени много пре, али смо наишли на бројне техничке проблеме. У овој улици има много гаража и других малих објеката који се налазе на различитој висини, али и подземних инсталација зграде “22. децембар” од којих су неке постављене доста плитко – каже Дејан Ристић, директор ЈКП “Равно 2014”.

“Такође бих истакао да су планирани радови мањег обима. На крају смо ипак одлучили да проширимо подручје на цело двориште, и асфалтирали читаву површину од стамбених зграда у Карађорђевој 41 па све до паркинга код “Меркатора”.

РПГ

Поред тога урађено је неких стотинак метара атмосферске канализације.”

У ДУХУ РОМАНА “КАД СУ ЦВЕТАЛЕ ТИКВЕ”

Изабрано решење параћинске муралисткиње Марије Радосављевић Комарац

Ауторка победничког идејног решења за мурал са ликом писца и академика Драгослава Михаиловића је параћинска уметница Марија Радосављевић Комарац. Ова ведра и талентована млада дама, која се зидним сликарством бави већ 15 година, каже да се приликом израде конкурсног рада без двоумљења одлучила за алузију на једну од Михаиловићевих најпознатијих књига, роман “Кад су цветале тикве”.

“Одувек сам волела велики формат и чим сам сазнала да школовање могу да усмерим ка стварању на великим површинама, одлучила сам се за зидно сликарство. Иначе, дело “Кад су цветале тикве”, које сам читала још као средњошколка, на мене је оставило невероватан утисак, тако да апсолутно нисам имала недоумицу коју ћу тему изабрати за овај конкурс.”

Приликом израде мурала морају да се испоштују сви технички поступци како би на крају имао жељени изглед и како би дуго трајао. Рад на скели, често уз примену планинарске опреме, несумњиво носи са собом пуно адреналина, али су се организатори посла побринули да будем апсолутно безбедна - каже Марија Радосављевић.

“Мени је, искрено, ово био први пут да радим стојећи у корпи дизалице. Скицу смо на зид пренели пројектором, а онда су ме дизалицом возили док сам је цртала. Ова скела није много висока па самим тим није страшно стајати на њој, али свакако су испоштоване све мере безбедности.”

ПОСТАЋЕМО ПОЗНАТИ ПО МУРАЛИМА

Идеја локалне самоуправе је да се на одређеним локацијама у граду осликају мурал са ликовима знаменитих Ђупричана којима ћемо на тај начин исказати поштовање, а истовремено добити својеврсну туристичку атракцију - каже Ненад Јовановић, општински већник за омладинску политику.

“Ове године се осликава улаз у град, а следеће године ћемо, надам се, изабрати више локација на којима ће се радити мурал, како бисмо дали шансу и неафирмисаним уметницима да се представе. Све се то ради уз дозволу скупштине станара и локалне самоуправе, а са циљем да улепшамо сиве фасаде којих има на претек.”

Ненад Јовановић је објаснио да ће аутори свих будућих мурала, као и у случају Драгослава Михаиловића, бити изабрани на јавном конкурс са јасним пропозицијама који ће трајати најмање три месеца, а победнике ће изабрати стручни жири. РПГ

СТЕФАН СТАМЕНКОВИЋ ПРВИ ЧОВЕК ГРАДСКЕ КУЋЕ КУЛТУРЕ

Млади историчар именован за вршиоца дужности директора Установе културе на годину дана

Установа културе Ђуприја добила је новог руководиоца. Вршилац дужности директора ове културне институције у наредних годину дана биће Стефан Стаменковић, 30-годишњи историчар из Ђуприје.

У културни живот нашег града укључио сам се још као студент 2012. године, када сам у сарадњи са Народном библиотеком “Душан Матић” водио креативне радионице из историје и географије за децу школског узраста - каже Стефан Стаменковић.

“Након тога сам као сарадник градских културних институција, Ротари клуба и Општинског одбора СУБНОР-а учествовао на неколико предавања, трибина и промоција књига. Мислим да су ме суграђани упамтили по изложби “Ђуприја у Великом рату”, коју сам приредио и водио октобра 2018. године поводом обележавања једног века од завршетка Првог светског рата. Са укупно 1600 посетилаца, то је још увек најпосећенија изложба таквог типа у Ђуприји.”

Први задаци који ме очекују као руководиоца Установе културе биће реализација нове сезоне Школе глуме и обележавање Дана општине. Наравно, ту су и бројни дугорочни циљеви, али њихово остварење ће зависити од развоја епидемиолошке ситуације - каже Стаменковић.

“Намера ми је да пре свега интернационализујем Установу културе, односно да је повежем са установама сличног карактера у земљи и иностранству. На то ћемо надовезати окретање нашем, локалном културном наслеђу, које је мени као историчару нарочито важно. Трудићемо се да личности, догађаје и споменике из историје Ђуприје истакнемо на неки занимљив начин и да их представимо грађанима.”

РПГ

ЋУПРИЈА СЕ СЕЋА ПРОБОЈА СОЛУНСКОГ ФРОНТА

102 године након пробоја Солунског фронта, Ћуприја се сећа догађаја који је преломио Први светски рат. 15. септембра 1918. године дошло је до коначног пробоја Солунског фронта и почетка процеса ослобађања Краљевине Србије, које је окончано за свега 45 дана, 1. новембра. Председник општине Ћуприја Јовица Антић и представници општинског одбора СУБНОР-а полагањем цвећа на споменик жртвама ослободилачких ратова од 1912-1918 у центру града, одали су пошту солунским јунацима.

15. септембар симболизује кулминацију страшних, трагичних борби на Солунском фронту које су трајале нешто више од две године. На бојишту дугом више стотина километара било је ангажовано неколико стотина хиљада војника различитих армија са обе стране, од којих је највећи контингент био српски са око 150 000 војника и официра, опорављених након Албанске голготе и боравка на Крфу и Виду.

РПГ

79 ГОДИНА ОД ПРВОГ МАСОВНОГ СТРЕЉАЊА У II СВЕТСКОМ РАТУ

26. септембра 1941. у нашем граду је од стране немачког окупатора стрељано 35 партизана, чланова ћупријско-параћинске рударске чете, што је био први пут да су нацистичке снаге стациониране у Југославији у једном маху погубиле толики број људи.

Због извођења диверзантске акције, 35 припадника поморавског покрета отпора дан раније је од стране преког суда, по скраћеном поступку, осуђено на смрт стрељањем. Егзекуција је извршена 26. септембра у близини ОШ “Ђура Јакшић”, на подручју некадашње градске пијаце. У циљу освете и ради застрашивања локалног становништва, Немци су петорицу стрељаних обесили на данашњем платоу испред СЦ “Ада”.

“Улица 26. септембар у Ћуприји тај назив носи управо због сећања на поменути трагичан догађај. Нажалост, јако мали број Ћупричана зна зашто је то тако. Однос друштва према историјски значајним датумима требало би да се промени како би се сачували од заборавља”, поручио је након полагања цвећа Љубиша Јовановић, председник Општинског одбора СУБНОР-а.

РПГ

ЖИВОТ ЈЕ ЛЕПШИ УЗ ДРУЖЕЊЕ

Старост је релативна категорија – поручиле чланице Актива жена “Наше златно доба”

Чланице Актива жена нису случајно свом удружењу дале име “Наше златно доба”. Оне кажу да је старост релативна категорија. Важно је живот живети пуним плућима. Тако се и понашају.

Народна библиотека “Душан Матић” већ три године заредом организује дружење са својим најстаријим члановима. То је наша обавеза. Старост је лепша дружећи се уз књигу – рекла је Љиљана Ђорђевић, директорка Народне библиотеке “Душан Матић”.

Скуп у библиотеци био је прилика и за учлањивање. Читање нам улепшава живот. Уз свакодневне обавезе и активности, књига нам открива нове димензије живота. Са њом заборављамо на самоћу, а време спорије пролази – поручиле су чланице Актива “Наше златно доба”.

РПГ

Песникиња Мирослава Радојевић, познатија као Шврћа, живи у Швајцарској али је чест гост библиотеке и Актива жена. Њене књиге радо су читане у женском друштву, а због своје популарности доживеле су и по неколико издања. Сва три њена дела промовисана су у Народној библиотеци “Душан Матић”. Она је поручила својим пријатељицама да користе сваку прилику за дружење уз рад.

“Никада није касно пронаћи мотив и открити таленат, то чланице Актива жена одлично знају и ја користим сваку прилику да будем са њима и подржим њихов рад”, поручила је Шврћа.

“Земаљски дани теку”, говорио је у свом филму који се бави старијим особама недавно преминули редитељ Горан Паскаљевић. Народна библиотека “Душан Матић” и Актив жена “Наше златно доба” труде се да ти дани не прођу узалуд, већ да буду садржајни и вредни.

РПГ

Корона није зауставила одигравање меморијалног фудбалског турнира у Остриковцу

ВУЈИ У ЧАСТ ВЕЋ 18 ГОДИНА

Екипа “Шумадије” из Трешњевице први пут победник турнира

Иако не у свом традиционалном термину, Меморијални фудбалски турнир “Мирослав Николић Вуја”, у част бившег фудбалера, спортског радника и новинара Мирослава Николића Вује, одигран је почетком септембра.

ФК “Поморавље 1948” и породица Николић, уз све организационе недаће које су их задесиле, успели су да окупе “Младост” из Јовца, “Партизан” из Мајура, “Шумадију” из Трешњевице и екипу домаћина, и тако одрже континуитет одигравања турнира. После седам дана такмичења, због обавеза клубова у првенству које је увелико почело, пласман у финале избориле су екипе “Шумадије” из Трешењевице и домаћи фудбалери “Поморавља 1948”. Ма колико резултат био убедљив, 3:1 за “Шумадију”, на терену није изгледало тако. Драго нам је да смо учествовали и још драже што смо победили у финалу и први пут освојили турнир – рекао је капитен екипе из Трешењевице, Марко Љубисављевић.

“Шумадија” је први пут победник турнира. Заслужено. Из њихових редова је и најбољи играч, Милош Милорадовић, а такође и стрелац Лука Ђокић, са три постигнута поготка.

Бојан Николић, Вујин син, са породицом и ФК “Поморавље 1948” се труди да одржи сећање на Мирослава Николића Вују и подсети на његов допринос развоју фудбала у Остриковцу и осталим прекоморавским селима. Драго ми је да смо успели да одржимо континуитет одигравања турнира. Захваљујем се свим екипама на учешћу и спонзорима на помоћи – рекао је Бојан Николић.

Вуји у част, јер је и он играо на том месту у тиму, сваке године додељује се пехар најбољем десном беку.

Овога пута за најбољег десног бека проглашен је Срђан Симић из екипе домаћина. Најбољи голман је такође домаћин Милош Јовановић.

Организатори нису заборавили ни своје бивше играче, ветеране, функционере, па су се и њима одужили пригодним поклонима. Поводом десетогодишњице смрти Томислава Станојевића пехар је примио његов син Саша. Награђен је и ветеран, голман “Поморавља” Ивица Станојевић, који је скоро 20 година провео на голу Остриковчана.

Коначан пласман на 18. Меморијалном турниру “Мирослав Николић Вуја” у Остриковцу је: четврто место “Младост” Јовац, треће “Партизан” Мајур, друго “Поморавље 1948” Остриковац и прво “Шумадија” Трешњевица. РПГ

Одигран пријатељски фудбалски меч ветерана “Мораве” и “Радничког” из Свилајнца

ПРИЛИКА ЗА ДРУЖЕЊЕ И ЕВОЦИРАЊЕ УСПОМЕНА

Резултат је потпуно небитан. Важно је дружење и, ето, мало да одржавамо кондицију, колико се то може у овим годинама – поручили су ветерани “Мораве 1918” и “Радничког” из Свилајнца.

Као у народној песми, “Ко године броји старости се боји”, ветерани у четрдесетим још увек могу да се носе и са млађима од себе, али ни педесетогодишњаци се не дају.

Ову ревијалну утакмицу организовао је ФК “Морава 1918”, враћајући дуг домаћинства и гостопримства пријатељима из Свилајнца, од пре короне. Својим присуством овај сусрет увеличао је и велики голман, некадашњи репрезентативац, бивши играч “Радничког”, “Рада” и неколико европских клубова, Владан Радача. Не игра, али прати збивања на фудбалским теренима. Каже да не иде на утакмице, више је телевизијски гледалац. Ипак, његово искуство и знање користе фудбалери “Радничког” који се такмиче у Српској лиги “Исток”, где тренутно заузимају друго место.

Владан Радача није скоро био у Ђуприји и пријатно је изненађен променом коју је затекао на градском стадиону. Исти утисак са нама је поделио и капитен ветерана “Радничког” Радиша Стевановић, познатији као Рио.

“Лепо је подсетити се фудбалских дана. Драго ми је да смо узвратили посету нашим пријатељима и да ће се наше дружење наставити”, поручио је Рио.

Зоран Ђурић, капитен ветерана “Мораве 1918”, није био на терену због повреде. Радује га сусрет са пријатељима из Свилајнца и очекује још сличних утакмица.

На крају ове ветеранске приче једна информација коју смо добили од секретара “Мораве 1918”: у том тренутку, све четири селекције популарног ђупријског клуба су заузимале прве позиције на табели у својим лигама и категоријама такмичења. Овакав резултат одавно није забележен – поручили су из управе “Мораве 1918”. РПГ

Успеси ћупријских атлетичара

ТО ЈЕ САСВИМ НОРМАЛНО

Атлетичари ОАК "Морава" су у Ћуприју донели медаље са државних и балканских такмичења. Алекса Милановић је државни првак за старије јуниоре на 3000 метара и сребрни на 1500 метара, док је Алекса Томић био најбољи у трци на 1500 метара. На 800 метара окитио се сребром. Атлетичарка Тијана Димић је на 5000 метара била бронзана.

Атлетичари Алекса Милановић и Алекса Томић вратили су се са јуниорске Балканијаде у Истанбулу са две медаље. Алекса Милановић је био трећи у тркама на 1500 и 3000 метара, док је Алекса Томић стигао четврти на 1500 и шести на 800 метара. Мирослав Дукадиновић је и сениорски првак државе на 800 метара.

На првенству Балкана за сениоре и сениорке, које је одржано у румунском граду Клуж, Мирослав Дукадиновић је у укупном пласману освојио осмо место.

Алекса Томић је двоструки шампион државе за млађе јуниоре. Он је на првенству Србије у Сремској Митровици освојио златне медаље у две средњепругашке дисциплине, на 800 и 1500 метара. На истом првенству Лазар Манојловић освојио је златну медаљу у скоку у вис прескочивши лествицу на висини од 189 цм. Лазар је на првенству Србије за старије јуниоре освојио друго место са скоком од 182 цм.

КАРАТИСТИМА ЋУПРИЈЕ 11 МЕДАЉА

Каратисти Карате клуба "Кнез Лазар" из Ћуприје освојили су чак 11 медаља, једну златну, 6 сребрних и 4 бронзане медаље на квалификацијама за КУП уже Србије које је одржано у Крагујевцу. Златну медаљу у појединачној конкуренцији освојио је Павле Миладиновић. Сребрним одличјима окитили су се Вања Милосављевић, Петар Миладиновићу, Милица Митровић, Миљан Миловановић, Анамарија Михајловић и Катарина Благојевић док су бронзане медаље понели Лана Јовановић, Коста Вујачић, Анђелина Јевтић и Лена Марисављевић.

РПГ

Општинско такмичење у стрељаштву

ОШТРА КОНКУРЕНЦИЈА МЕЂУ ШКОЛАРЦИМА

У градској стрељани у Ћуприји одржано је општинско такмичење у стрељаштву за ученике основних и средњих школа, у категорији ваздушна пушка.

У мушкој конкуренцији индивидуално код основаца прво место освојио је Михајло Поштић из ОШ "Ђура Јакшић", а у женској Елена Радосављевић из ОШ "13. октобар". Најбољи стрелац међу средњошколцима је Александар Николић из Гимназије, док је међу ученицама средње школе најбоља била Милица Гвозденовић из Техничке школе.

Стрелци ОШ "Ђура Јакшић" надмоћ су показали и у екипној конкуренцији где су такође освојили прво место, а код девојчица титула је припала такмичаркама ОШ "13. октобар". Ни код средњошколских екипа није било много изненађења, па су звање победника општинског такмичења зарадили мушки тим Гимназије и женски тим Медицинске школе.

Одржана трећа трибина о развоју сеоског туризма

ПРЕТВОРИЋЕМО ОПШТИНУ ЂУПРИЈА У ТУРИСТИЧКИ КРАЈ

Ђуприја ускоро добија прво категорисано сеоско домаћинство и апартмане – потврђено из ТОЂ

Месна заједница Кованица била је домаћин трибине о развоју сеоског туризма у општини Ђуприја. Према речима Јелене Петровић, директорке Туристичке организације Ђуприја, трећи по реду скуп који се бави темом коришћења туристичких потенцијала у руралним срединама организован је уочи Светског дана туризма, како би се указало на чињеницу да је од избијања пандемије коронавируса ове сезоне сеоски туризам био убедљиво најзаступљенији.

“Овога пута усмерили смо се на Кованицу, Старо село и Бигреницу, јер су мештани били сведоци да је кроз њихов крај ове сезоне прошло много туриста. Пре одржавања трибине провели смо извесно време са њима, упознали њихов менталитет и локацију, и закључили да се доста интересују за бављење сеоским туризмом. Оно што им треба су информације, едукација и мере подстицаја, како би у тој намери и успели.”

У оквиру IPARD програма, односно програма Европске уније

за подстицаје у пољопривреди, постоји сегмент намењен сеоском туризму, такозвана Мера 7. Након дугог низа година сарадње са општином Ђуприја и бројних теренских посета, могу рећи да овај крај има прелепе пределе и добре људске ресурсе, што су важни предуслови за развој сеоског туризма - каже Горан Миљковић из Регионалне агенције за економски развој Шумадије и Поморавља.

“Процедура конкурсисања за средства из IPARD програма јесте компликована, али захваљујући њему можете добити повраћај од 65% уложеног новца. Важи и за постојећа и за будућа туристичка сеоска домаћинства, а најбоље од свега је што у прихватљиве инвестиције, за које следује повраћај, спада широк спектар трошкова попут изградње објеката, адаптације и реновирања постојећих, опремања просторија и дворишта, па чак и трошкови израде бизнис плана.”

Туризам је најкарактеристичнија непољопривредна делатност на селу, а улога локалне самоуправе је да, уколико препозна потенцијале у својој средини, њихов развој и подржи - објашњава Бранко Милојевић, помоћник председника општине Ђуприја.

“До сада нисмо имали ниједно категорисано домаћинство за сеоски туризам, али локална самоуправа улаже велике напоре да то промени. Осим давања практичних савета и пружања стручне помоћи, Општина Ђуприја даје и новчане подстицаје преко Фонда за пољопривреду, тачније кроз субвенције за неекономске делатности у које спада сеоски туризам.”

Саветујемо свима онима који желе да се баве сеоским туризмом да се обрате Канцеларији за локални економски развој, како би дошли до преко потребних средстава и што лакше категорисали своје домаћинство - закључио је Бранко Милојевић.

РПГ

ОРГАНСКА ПРОИЗВОДЊА ВОЋА У ИСАКОВУ

Недељко Адамовић из села Исакова један је од ретких воћара који је из конвенционалног начина производње прешао на органски узгој воћа. На површини од три хектара на побрђу повише села Исакова, на плантажи органског воћа “Флорина” заступљено је неколико сорти јабуке, шљиве и дуње.

“Без обзира на цену органски производи су све више тражени због тога што се у овој производњи не користе хемијска средства. Примена свих агротехничких и заштитних мера, квалитетан одабир садница и сорти које се добро адаптирају на услове локалне средине, свакодневни рад и нега воћњака дају проверене резултате”, каже Недељко Адамовић.

Органска производња захтева доста рада, а принос и квалитет зависе од више фактора. Веома је важно да се пре подизања засада уради анализа земљишта, а затим треба кренути са побољшањем плодности и адекватном прихраном стајским ђубривом. При подизању засада треба водити рачуна и о правилном распореду сорти, како би се обезбедило успешно међусобно опрашивање и добри приноси.

Неђову воћну оазу махом чине засади “флорине”, која према његовим речима не захтева никакво прскање или третирање већ само рад и љубав.

“Ово је млад засад, тако да ове године нисмо ни могли да очекујемо високе приносе. Оптималне приносе очекујемо већ за две године, када ће поред загарантованог стопостотног квалитета и приноси бити оптимални”, каже Недељко Адамовић.

РПГ

Одржана трећа трибина о развоју сеоског туризма

ЋУПРИЈА ХОДА! ДАН ПЕШАЧЕЊА!

Другу годину за редом чланови Планинарског друштва “Зуброва” из Ћуприје и многобројни рекреативци лаганом шетњом крај Мораве обележили су “Дан пешачења”. Овогодишњи слоган ове спортско-рекреативне манифестације је “Србија хода - за корак ближе здрављу”, а циљ је да се промовишу здраве животне навике, кретање као вид рекреације, али и да се у исто време укаже на потенцијале које организовање оваквих пешачких тура у крају има за унапређење туристичке понуде општине - каже Небојша Петронијевић, председник Планинарског друштва “Зуброва” из Ћуприје.

Овогодишња пешачка тура дуга четири километра, од плаже на Великој Морави до новог железничком моста и назад, за учеснике акције није била напорна. Стаза је лака, без успона, са доста хладовине и погодна за све узрасте - додаје Петронијевић.

За разлику од претходне године, због ситуације са пандемијом коронавируса по инструкцијама Планинарског савеза Србије ове године скраћене су пешачке туре, а учесници распоређени у мањим групама како би се испоштовала мера социјалног дистанцирања.

“Целокупна ситуација са пандемијом коронавируса нам је омела реализацију плана акција за 2020. годину, али смо добром организацијом успели да обиђемо око 30 дестинација - што у својој, што у организацији других планинарских друштава. Овакве и сличне акције свакако ће допринети популаризацији планинарења и увећати број нових чланова друштва”, закључује Петронијевић.

РПГ

Хуманитарна акција за прве кораке мале Мије Жикић КИЛОМЕТРИ ЗА МИУ

У оквиру хуманитарне акције “Километри за Миу” Владан Вугделија пешачио је од родне Ресавице до Параћина, како би скренуо пажњу на проблем породице Жикић којој је потребна већа сума новца за лечење четворогодишње ћерке Мије у иностранству.

“Одлучио сам се да изведем хуманитарни пешачки маратон од Ресавице до Параћина како бих помогао малој Мији, која болује од кифосколиозе кичме. То је тешко обољење због ког не може ни да седи ни да се креће, али она има шансу да прохода ако буде отишла на операцију у Турску.”

Пут дужине четрдесет километара Владан Вугделија препешачио је за око шест сати. Ова акција привукла је доста пажње на друштвеним мрежама и у медијима те је доста људи донирало новац, а још више њих је поделило објаву. Према његовим речима, за првих пет дана путем СМС порука сакупљено је око 800 хиљада динара. Свако ко жели да буде део акције “Километри за Миу” и помогне јој да има нормално детињство, то може учинити слањем СМС поруке са текстом 608 на број 3030, или уплатом донације на рачун Фондације “Буди хуман”.

РПГ

Naše malo Andreju znači mnogo

 Упиши **747** и пошаљи SMS на **3030**
Cena poruke je 200 rsd (PDV se ne naplaćuje)

 Упиши **human747** и пошаљи SMS на **455**
Cena poruke je 20 CHF

UPLATI NA RAČUNE:

DINARSKI: 160-6000000004371-31

DEVIZNI EUR: 00-540-0004304.7

IBAN: RS35160005400004304763

SWIFT/BIC: DBDBRSBG

HUMANITARNA FONDACIJA
BUDI HUMAN - Aleksandar Šapić
jednaka šansa za sve

ДЕЦИ ТРЕБА ДИСЦИПЛИНА И МНОГО РАЗГОВОРА

У протеклих шест година у Медицинској школи није забележен ниједан случај насиља, а за то је заслужан наш систематски рад са ученицима – истиче директорка Зорица Маринковић

Деца данас живе у свету у коме ружне речи немају никакву тежину. Отуда то вербално насиље које је врло често међу ученицима, а није довољно препознатљиво. За њих су увреде, жаргонизми и идиоме које користе сасвим нормални и сматрају да њиховим изговарањем никог нису повредили, а за нас одрасле су на нивоу вулгаризама. Чист пример је реч “итребер” коју школска деца користе на врло увредљив начин. Та деца су обележена, јер у очима вршњака нису способна ни за шта друго осим за књигу.

Борба против насиља тражи удруживање снага

Лично сматрам да свака школа, поред законом обавезног Тима за заштиту од насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања, треба да има и вршњачки тим који ће му бити подршка. Код нас тај тим броји 16 чланова, а чине га председници свих одељењских заједница. Састаје се по потреби и њиме координира председник ђачког парламента. Ова веза је врло важна, јер је ђачки парламент организација која нама професорима може много да помогне. Они са својим идејама и предлозима имају утицаја на образовно-васпитни рад, а самим тим и на борбу против насиља – наводи Зорица Маринковић, директорка Медицинске школе у Ћуприји.

Вршњачки тим је прошао обуку школског педагога базирану на оспособљавању за откривање вршњачког насиља и предузимању одговарајућих корака у његовом сузбијању. Едуковали смо их да буду отворени за сарадњу, да не прикривају ниједан проблем и да сваки инцидент одмах пријаве одељењском старешини који ће затим поступити по протоколу. Тако правимо ланац комуникације да не бисмо дозволили да насиље ескалира ако до њега дође.”

Физичко насиље у Медицинској школи заиста не постоји, зато што се ученицима од момента када постану део ове заједнице на часовима разредне наставе предочавају правила понашања, облачења и свега осталог што је важно за живот и рад школе – објашњава Зорица Маринковић.

“Када детету недвосмислено кажете шта сме а шта не сме, шта је дозвољено а шта забрањено, која су његова права али и обавезе, то доприноси успеху да насиље не буде заступљено у једној установи као што је школа. Усто, можда и сама вокација здравственог радника, која представља најхуманије занимање на свету, утиче да међу њима једноставно нема насиља.”

Без сарадње родитеља нема успешне превенције

У нашој школи ђаци углавном пријављују насиље. Ситуације у којима се не пријави су оне у којима насилник прети понављањем спорног чина. Ми кроз радионице охрабрујемо децу да подигну глас. Учимо их томе да се о насиљу не сме ћутати и то би требало да се истиче на часовима из више предмета, али школа није довољна. Нисмо ми установа која је потпуно компетентна да самостално решава овај проблем, нити имамо довољно кадрова за то. Зато је ту и спољна мрежа заштите у виду Центра за социјални рад, Завода за јавно здравље, па у крајњем и полиције која понекад мора бити ангажована. Мада, мислим да је један од већих проблема заправо учешће родитеља – истиче директорка Медицинске школе.

“Често се дешава да родитељи пребацују кривицу на другог а јер им је тако најлакше. Будите уверени да је школа, колики

год напор да улаже да ученицима обезбеди сигурно окружење за боравак и рад, без сарадње са родитељима осуђена на неуспех. Разумљиво је да сваки родитељ највише воли своје дете, али то није разлог да се оно штити и брани ако је склоно насилничком понашању. Потребно је да и родитељи прођу кроз едукацију, не само ђаци. Знате, ако нема адекватне сарадње нема ни успешне превенције. Ако не утичемо на промену свести и отварање очију код родитеља увек ће бити крива школа, средина, друштво...”

Насилници долазе из породица у којима се врши насиље

Када на крају школске године сумирамо резултате, обавезно се осврћемо на случајеве насиља ако их је било, да бисмо покушали да утврдимо која то деца отприлике врше, а која трпе насиље. Са искуством од 27 година рада у просвети могу рећи да профили насилника и жртве дефинитивно постоје. Жртве су најчешће она мирнија и повученија деца, а насилници физички крупнија, нападнија, чак агресивна деца која теже да се на овај начин истакну у друштву. Искрено мислим да насилници долазе из породица у којима су присуствовали насиљу или је над њима вршено. Породица је основна ћелија друштва, и ако у њој има пажње, разумевања и љубави, ту тешко могу да поникну насилници – подвлачи наша саговорница.

“Сада када ученици сваке друге недеље прате наставу онлајн због короне, ми донекле имамо увид у њихово понашање на интернету. У последње време сајбер насиље је постало доминантно међу тинејџерима и претворило се у озбиљан проблем. Прво зато што деца нису свесна тежине речи које вршњацима упућују у интернет комуникацији и тога да је она подједнако реална као вербална комуникација уживо. Друго, нису довољно свесна да некад само једна окачена фотографија, која уопште не мора да буде неприкладног садржаја, и пратећи малициозни или вулгарни коментари особи на њој могу да нанесу велику штету. Томе су нарочито изложене девојчице, чија се репутација углавном напада из љубоморе.”

“Није важно колико имаш, него колико вредиш”

Интересантна су ми нека од начела која је наш ђачки парламент увео као неопходан услов да неко постане њихов члан. Тако, рецимо, апелују да се у комуникацији користе уљудне и пристожне речи, да се у игри и шали поштује туђе достојанство, да се избегава оговарање, сплеткарење и ширење гласина, да се поштују све различитости. То ми поручује да с једне стране имају висок ниво свести, а да су с друге стране у души и даље деца са којом морате стално разговарати – сматра Зорица Маринковић.

“Ми имамо ђаке из десет округа и 20 општина. Они долазе из различитих средина, одакле са собом носе различите обичаје и стилове живота. Са тиме се треба упознати и саживети, а не омаловажавати и злостављати оне који су другачији од вас. Сем тога, докле год постоји школа постојаће и разлике у материјалном статусу, али не сме бити дискриминације по том основу. Мислим да смо томе успешно стали на пут пре четири године са увођењем ђачких униформи. Униформа је пре свега симбол Медицинске школе, али и добар инструмент да сви буду исти. Промовишући праве вредности научили смо их да не гледају шта ко носи испод униформе, одакле долази и ко су му родитељи.”

ЗАКОН ЈЕ ДОБАР, САМО ГА ТРЕБА ПРИМЕЊИВАТИ

Иако броји више од 900 ученика, ОШ “Рада Миљковић” у Јагодини убраја се у школе са најнижом стопом вршњачког насиља у Поморављу

Основна школа “Рада Миљковић” у Јагодини једна је од највећих школа у Поморавском округу, у чијим клупама седи преко 900 ученика. Управљати кормилом једне тако велике образовне установе није нимало лако, али како пракса показује, тај посао у протекле две године успешно обавља директорка Сања Прибаковић. Њена главна узданица у борби против вршњачког насиља је стручни тим који, случајно или не, чине све саме даме. О квалитету њиховог рада можда гласније од сваке похвале говори податак да је ОШ “Рада Миљковић” једна од школа са најнижом стопом вршњачког насиља у округу. За то је, како истичу, заслужна њихова доскорашња менторка, недавно преминула психолошкиња Валерија Живковић, која је од 2006. године наомамо била координатор пројекта “Школа без насиља”.

Кад се то каже наравно да се не мисли да у школи уопште нема насиља. Има повремено спорних ситуација које решавамо, али тај пројекат нам је пружио програм радионица које омогућују да превентивно реагујемо на насиље, као и мноштво алата и метода које учитељи и наставници примењују у раду са ученицима – каже школски психолог Сашка Стојановић.

“У нашој школи физичког насиља осим понеког усамљеног случаја готово да и нема, оно је малтене искорењено. Најчешће се боримо са психичким и социјалним насиљем, јер међу децом и даље постоји задиркивање, ругање, давање надимака који другом не одговарају, али гледамо да такве појаве спречавамо.”

-Делујемо као друштво у коме се, ако није присутно физичко насиље, сматра да насиља и нема. Да ли деца усвајају тај образац размишљања од родитеља, па зато суптилније облике насиља виде као нормално понашање?

“Насиље није стање, него облик понашања који се стиче и учи. Деца моделе понашања преузимају од родитеља, било да су добри или лоши. Ако ми као друштво подстичемо толеранцију и самопоштовање, деца ће да опонашају то, а не нешто друго. Притом није суштина да их етикетирамо као насилнике, већ да им помогнемо да се промене”, објашњава Сашка Стојановић.

Поред родитеља постоје и други фактори који утичу на насилност деце, попут медија и садржаја које приказују и промовишу, а да не говоримо о видео-игрицама са елементима деструкције, које подстичу примењивање физичког насиља у реалном животу – додаје директорка Сања Прибаковић.

“Ја сам увек за превенцију, па тек онда за интервенцију. До интервенције се стиже када је до насиља већ дошло. Ми смо велика школа у којој потенцијално има пуно простора за проблематичне ситуације, али већина родитеља заиста успешно контролише своју децу и кроз васпитање нам олакшава да допремо до њих. Наравно, увек има и оних субјективних који категорички не прихватају информацију да је њихово дете извршило насиље и заузму офанзиван став.”

-Да ли је вршњачко насиље присутно међу млађим разредима и ког је нивоа?

Углавном се ради о насиљу првог нивоа које се превазилази разговором одељењског старешине са умешаним ученицима. Ипак, забележен је и један случај насиља трећег нивоа, о коме је обавештена Школска управа и активирана спољна заштитна мрежа – објашњава учитељица Тања Панов.

“Након завршетка часа физичког као последњег часа тог дана, једна ученица из мог разредног одељења током свађе је,

у намери да другарицу привуче себи, исхитрено јако повукла за руку и том приликом је сломила. Инцидент се десио у школском дворишту у моменту када то нико није приметио, а ја сам за њега сазнала од мајке повређене девојчице и одмах о томе обавестила школски Тим за сузбијање насиља, дискриминације, злостављања и занемаривања. Тачан увид у догађај пружио нам је снимак видео-надзора који смо погледали наредног дана на састанку са директорком, педагогом и родитељима обе ученице. Пошто наносење телесних повреда спада у насиље трећег нивоа директорка је, наравно, о свему известила Школску управу, а обавештена је и полиција.”

Не мислим да је та ученица имала намеру да толико повреди другарицу, али један такав догађај се мора санкционисати у складу са Правилником о васпитно-дисциплинском поступку. По решењу директора за извршитељку насиља и посматраче је одређена мера друштвено корисног рада прилагођеног њиховом узрасту. Она је такође добила укор директора и смањење оцене из владања, али уз могућност да је поправи, јер суштина те мере није била казна него опомена – објашњава Тања Панов.

“Насилна девојчица је, рецимо, имала задатак да седи у клупи са жртвом и да уместо ње записује у свеску лекције са часова све док не скине гипс. Практично је морала да ради све дупло, и када је схватила шта је учинила код ње се јавила грижа савести и жеља да помогне повређеној другарици. Затим је била задужена да наставницима у продуженом боравку помаже у одржавању реда и дисциплине, да са дежурним наставницима прати дешавања у школском дворишту и помаже другој деци у нечему ако треба. Такође је правила презентације о врстама насиља, а написала је и састав на тему “Како сам повредила другарицу и шта сам могла да урадим другачије?”, који је представила најпре свом, а онда и осталим одељењима.”

-Да није дошло до прелома руке који је озбиљна повреда и не може да се сакрије, да ли би се сазнало за овај инцидент и ко би о њему проговорио?

Деца обично крију шта су урадила због страха од казне, али наши ђаци су научени да кажу ако се десило насиље, тако да сам сигурна да би то пре или касније дошло до неког од наставника или до мене, ако већ не би до учитељице. Углавном све испричају одмах након спорног дешавања или евентуално сутрадан. Готово се никада није десило да проговоре тек после пар дана – наглашава педагог Драгана Божовић.

“Чак и када се деси да се сукобљене стране помире, посматрачи нам се обрате и пријаве догађај, а ми за сваки случај интервенишемо. Сем тога, код насиља трећег нивоа учесници и сведоци морају да дају писану изјаву о догађају, коју потписује родитељ или старатељ. Тог момента схвате колико је ствар озбиљна и заиста се не усуђују да нешто прикрију или да слажу.”

Назнаке насилништва код деце треба сасећи од самог старта, већ од вртића. Породица и средина много утичу на дете које у школу долази донекле формирано – упозорава Драгана Божовић.

“Већ у вртићу постоје неки облици насиља, тако да децу што раније треба учити поштовању и толеранцији. Не треба чекати полазак у школу да би се радило на томе, те лекције уврстите у васпитање детета чим постане свесно света око себе.”

АУТОР: ЈЕЛЕНА МИТРОВИЋ

ДАН ОПШТИНЕ ЂУПРИЈА 13. ОКТОБАР

ИЗЛОЖБА СЛИКА

КОЊОВИЋ

**КОНТИНУИТЕТ У УМЕТНИЧКОМ СТВАРАЛАШТВУ
МИЛАНА КОЊОВИЋА**

у оквиру обележавања Дана општине Ђуприја

СУБОТА, 10. ОКТОБАР 2020. ГОДИНЕ 19 часова

Галерија Музеја "Хореум Марги-Равно" Ђуприја, 10-25. октобар 2020. године

Милан Коњовић
Великани српске уметничке сцене 20. века

Галерија "Милан Коњовић" Сомбор

Музеј "Хореум Марги-Равно" Ђуприја

Помоћ
пријатељу

ОВАЈ МЕДИЈСКИ ПРОЈЕКАТ ЈЕ СУФИНАНСИРАН СРЕДСТВИМА ОПШТИНЕ ЂУПРИЈА. СТАВОВИ ИЗНЕТИ У ПОДРЖАНОМ МЕДИЈСКОМ ПРОЈЕКТУ НУЖНО НЕ ИЗРАЖАВАЈУ СТАВОВЕ ОРГАНА КОЈИ ЈЕ ДОДЕЛИО СРЕДСТВА

Promontis.rs

*Уље и биље
100% природе*